

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองบริหารงานบุคคล งานพัฒนาบุคลากร โทรศัพท์ ๐ ๕๓๙๒ ๑๔๔๔ ต่อ ๑๐๙๓

ที่ อว ๐๖๕๔.๑๘/ว ๑๐๙๓

วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๙

เรื่อง แนวปฏิบัติในการดำเนินการวิจัยในมนุษย์ด้านพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์

เรียน คณบดี ๔ คณะ/ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีและสหวิทยาการ

ด้วยสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ในการประชุมครั้งที่ ๖๒(๙/๒๕๖๙) เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ได้พิจารณาเห็นชอบแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการวิจัยในมนุษย์ด้านพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในเรื่องการขอจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ของผู้ทำผลงานวิจัยเพื่อยื่นขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ นั้น

กองบริหารงานบุคคล จึงขอจัดส่งรายละเอียดมายังคณะและวิทยาลัยฯ เพื่อทราบและแจ้งบุคลากรในสังกัดทราบและถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางรัฐชนา นานิน)

ผู้อำนวยการกองบริหารงานบุคคล

มติการประชุม
สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
ครั้งที่ ๖๒(๙/๒๕๖๙)
วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙

๕.๑๐ พิจารณาแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการวิจัยในมนุษย์ด้านพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์

ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ อว ๐๒๐๙.๕/ว ๗๐๑๗ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๖ เรื่อง แนวปฏิบัติในการดำเนินการวิจัยในมนุษย์ ด้านพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สพ.อว.) แจ้งว่า คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ซึ่งทำหน้าที่แทน ก.พ.อ. ได้พิจารณาข้อเสนอแนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประกอบกับเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า ตามความในข้อ ๕.๑.๕ (๖) ของประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดไว้ว่า “หากผลงานทางวิชาการมีการใช้ข้อมูลจากการทำวิจัยในคนหรือสัตว์ ผู้ขอจะต้องยื่นหลักฐานแสดงการอนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบันที่มีการดำเนินการ” ประกอบกับมติที่ประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ ได้เคยพิจารณาประเด็นเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการที่มีการใช้ข้อมูลจากการทำวิจัยในคนหรือสัตว์แล้ว เห็นควรให้สภาสถาบันอุดมศึกษาอาจอ้างอิงคำจำกัดความของการวิจัยในคนและสัตว์ และแนวทางปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้ ตามหนังสือคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/ว๑๖๗๘ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ ซึ่งตามหนังสือคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/ว๑๖๗๘ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแจ้งว่าคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) โดยคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ ได้พิจารณาประเด็นเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการที่มีการใช้ข้อมูลจากการทำวิจัยในคนหรือสัตว์ และเห็นควรให้สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบัน (คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนและคณะกรรมการพิจารณาการใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์) โดยกำหนดหน้าที่และอำนาจ รวมทั้งความรับผิดชอบให้ชัดเจนและครอบคลุม ตลอดจนวินิจฉัยว่าการทำวิจัยในคนหรือสัตว์ลักษณะใดที่ต้องยื่นหลักฐานแสดงการอนุญาต ตามที่กำหนดไว้ในประกาศ ก.พ.อ. พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕.๑.๔ (๖) ซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาอาจอ้างอิงจากคำจำกัดความของการวิจัยในคนและสัตว์ และแนวทางปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ หรืออ้างอิงจากคณะแพทยศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาที่มีคณะกรรมการดังกล่าว

๒) กรณีผลงานทางวิชาการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ทั้งในกรณีที่ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการนั้นแล้ว และกรณีที่เผยแพร่ผลงานทางวิชาการนั้นหลังวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ สามารถนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ โดยไม่ต้องแสดงหลักฐานการอนุญาต

สำหรับแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการวิจัยในมนุษย์ด้านพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ที่สำนักงานวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้ส่งมาให้ สป.อว. สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. นิยาม “การวิจัยในมนุษย์” หมายความว่า กระบวนการศึกษาที่ออกแบบอย่างเป็นระบบ และหาข้อสรุปในลักษณะที่เป็นความรู้ที่นำไปใช้ได้ทั่วไปในมนุษย์หรือที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ โดยกระทำต่อร่างกาย จิตใจ เซลล์ ส่วนประกอบของเซลล์ สารพันธุกรรม สิ่งส่งตรวจ เนื้อเยื่อ สารคัดหลั่ง และจากข้อมูลที่บ้านทึกในเวชระเบียนหรือ ข้อมูลด้านสุขภาพของผู้รับการวิจัย เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ ด้านชีวเวชศาสตร์ด้านการสาธารณสุข ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ หรือด้านพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือมนุษยศาสตร์ บรรดาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ และให้หมายความรวมถึงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เสียชีวิตแล้วด้วย แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงการสอบสวนโรคโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ด้านการแพทย์ การสาธารณสุข และการวิจัยที่ได้รับการยกเว้นตามแนวทางนี้

๒. โครงการวิจัยในมนุษย์ด้านพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบ และไม่ต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ของสถาบัน มีดังนี้

โครงการวิจัยที่ต้องได้รับความเห็นชอบ	โครงการวิจัยที่ไม่ต้องได้รับความเห็นชอบ
(๑) โครงการวิจัยที่กระทำต่อมนุษย์ไม่ว่ากระทำต่อร่างกายจิตใจ เซลล์ ส่วนประกอบของเซลล์ สารพันธุกรรมสิ่งส่งตรวจ เนื้อเยื่อ หรือสารคัดหลั่งของบุคคล (๒) โครงการทดลองทางพฤติกรรมศาสตร์ จิตวิทยา หรือศาสตร์อื่นเพื่อสังเกตพฤติกรรมของผู้รับการวิจัย แต่มิให้หมายความรวมถึงการสังเกตพฤติกรรมในชุมชนหรือในสังคมเป็นการทั่วไปโดยวิธีการเก็บข้อมูลนั้นไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม (๓) โครงการวิจัยข้อมูลที่บ้านทึกในเวชระเบียนหรือข้อมูลด้านสุขภาพเกี่ยวกับบุคคลซึ่งสามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม (๔) โครงการวิจัยที่ทำในผู้รับการวิจัยที่มีความเปราะบางหรือเป็นผู้เยาว์ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี บริบูรณ์	(๑) โครงการวิจัยซึ่งมิได้กระทำต่อร่างกาย จิตใจเซลล์ ส่วนประกอบของเซลล์ สารพันธุกรรม สิ่งส่งตรวจ เนื้อเยื่อ สารคัดหลั่งของบุคคล (๒) โครงการวิจัยข้อมูลที่บ้านทึกในเวชระเบียนหรือข้อมูลด้านสุขภาพของผู้รับการวิจัย บรรดาซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม (๓) โครงการวิจัยที่ออกแบบสอบถามสัมภาษณ์หรือสังเกตผู้รับการวิจัยซึ่งมิได้กระทำต่อหรือมีผลต่อร่างกาย จิตใจ เซลล์ ส่วนประกอบของเซลล์ สารพันธุกรรม สิ่งส่งตรวจ เนื้อเยื่อสารคัดหลั่ง สุขภาพหรือพฤติกรรม ทั้งนี้ ซึ่งไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม (๔) โครงการวิจัยเกี่ยวกับการทดสอบคุณภาพรสชาติอาหาร หรือการยอมรับของผู้บริโภค หากอาหารนั้นไม่มีสิ่งเจือปนของสารปรุงแต่งที่ไม่ได้รับการรับรองตามกฎหมายหรืออาหารนั้นไม่มีสารอันตรายเกินระดับความปลอดภัยตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

โครงการวิจัยที่ต้องได้รับความเห็นชอบ	โครงการวิจัยที่ไม่ต้องได้รับความเห็นชอบ
(๕) โครงการวิจัยที่ศึกษาการบังคับใช้กฎหมาย หากข้อมูลรั่วไหลผู้รับการวิจัยอาจถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย	(๕) โครงการวิจัยซึ่งมีการสังเกตพฤติกรรมในชุมชนหรือในสังคมเป็นการทั่วไปโดยวิธีการเก็บข้อมูลนั้นไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม
(๖) โครงการวิจัยที่อาจมีผลกระทบต่อชื่อเสียงของผู้รับการวิจัย	(๖) โครงการวิจัยที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนหรือการประเมินผลการเรียนการสอนซึ่งไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม
(๗) โครงการวิจัยที่อาจส่งผลให้ผู้รับการวิจัยถูกเลิกจ้างเสียสิทธิหรือผลประโยชน์บางประการ หรือกระทบต่อสถานภาพการเงินหรือสถานภาพทางสังคมหรือครอบครัวของผู้รับการวิจัย	(๗) โครงการวิจัยอื่นที่ กสว. ประกาศกำหนด
(๘) โครงการวิจัยอื่นที่ กสว. ประกาศกำหนด	

ผลการดำเนินงาน

ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการทั่วไป ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมเห็นชอบแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการวิจัยในมนุษย์ ด้านพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นชอบต่อไป

จึงเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เพื่อโปรดพิจารณาเห็นชอบแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการวิจัยในมนุษย์ด้านพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และเป็นแนวทางปฏิบัติในเรื่องการขอจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ของผู้ทำผลงานวิจัยเพื่อยื่นขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์

มติสภา มทร.ล้านนา

๑. เห็นชอบแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการวิจัยในมนุษย์ด้านพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และเป็นแนวทางปฏิบัติในเรื่องการขอจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ของผู้ทำผลงานวิจัยเพื่อยื่นขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์

๒. รับรองมติการประชุมในวาระนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริประภา ชัยเนตร)
เลขานุการสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา